

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VI.

Августъ, 1897.

Брой 8.

ЗЛОТО РАСТЕ.

Това е неопровержимъ фактъ. Въ свое то себезабравение и себезаблуждение, ний можемъ да пишемъ похвални рапорти за успѣхъ на учебното дѣло по между ни, за съставянieto на разни търговски дружества и съ такъви свѣтли краски да прѣдставимъ въобщо всичко щото който чуе и чете да си състави понятие че ний сме схванали всичкитѣ начала на истинскій прогресъ и че безопасно пжтуваме къмъ едно велико усигорено бѣдѣще. Не отказваме че сме направили доста напрѣдъкъ, но ний не можемъ да си затворимъ очитѣ прѣзъ ужасний фактъ че сравнително съ напрѣдъкътъ злото е много по-напрѣднало въ отечеството ни.

Това зло е отпадъкътъ на религията. Ний го наричаме зло, защото ний твърдо вѣрваме че незачитанието както и отсъствието на религията е било и ще бѣде изворътъ на всѣко сѣществующе зло. Лиши единъ чловѣкъ отъ благотворнитѣ влияния на религията, освободи го отъ страхътъ Божий и отъ вѣрванието че той ще ся исправи единъ день при единъ Праведенъ и Всевѣдущъ Сѣдия да дава отчетъ за всичкитѣ си явни и тайни дѣла, и ти ще имашъ въ тозъ чловѣкъ дѣйствителното въплочение на злото. Не бои ли се единъ чловѣкъ отъ Бога, вий можете да сте увѣрени че щомъ му се прѣдстави сгоденъ случай, той ще лъже, краде и убива. Наистина страхътъ отъ законътъ често въспира злодѣйцитѣ, но той ги само възпира.

Щомъ очитѣ на властѣта се обърнатъ на друга страна, злодѣецътъ е готовъ да продължава своето дѣло. Законътъ, колкото и строгъ и да е, никога не може да направи чловѣка добръ. Външния натискъ не може да измѣни вътрѣшнитѣ наклонности на чловѣка. Но страхътъ Божий, религията — законътъ на любовъ — може така да прѣобрази сърдцето на чловѣка щото и безъ сѣществуванieto на какъвто и да е законъ той да люби ближняго своего както и самага себе си, а това значи той никога да неоправдае и поврѣди другиго.

Но кои сж причинитѣ на този религиозенъ упадъкъ, на това растяще зло мѣжду народа ни?

На този въпросъ нека отговорн единъ приятель който не пропуска случайтъ да забѣлѣжи истинното течение на работитѣ ни и който искрено желае да види народътъ ни въ пжтьтъ на истинното благодѣйствие. „Прѣкарахме,“ казва той „нѣколко дни по разни села. Разбира се азъ не испуснахъ случая да направя нѣкои наблюдения върху живота на селянитѣ. Впечатлението което приехъ е много скръбно. Заразата отъ безвѣрнето а заедно съ него и нравственната гнилость бързо расте мѣжду простото население Има два факта способствующи за бързото му растяние; първий е партизанството а вторий лошото влияние на народнитѣ учители, голѣма частъ отъ които сж социалисти. Партийнитѣ голѣмци и тѣхнитѣ агенти сж съвсѣмъ неразбрани въ срѣдствата за привличане хора на своя страна и всички сж

отъ такъвъ характеръ щото развалятъ още повече и тъй развалената натура на селянина. Подкупи, пиянство, нощни оргии (туй по селата!), бой, гонения, псувни, грозни заканвания и пр. — тѣзи сж срдѣствата. Отъ друга страна народния учителъ социалистъ разсипва и то съзнателно остатъка отъ не-срутенитѣ още религиозни чувства на простия селянинъ . . .“ Тукъ се расправя за единъ учителъ социалистъ който за да докаже на селянитѣ че вѣра, Богъ, попки работи и пр. сж глупости извършилъ въ селскитѣ параклиси нѣкой нѣща за които е даже срамъ да се говори.

Ако това е тъй съ селянитѣ гдѣто религията и нравствеността се намирали всякога добра почва, всякой ще си състави едно понятие какво е съ гражданитѣ между които се намиратъ повече учени не доучени с оциалисти — истискитѣ неприатели на религията — и разни разорителни и душепогубителни заведения. Какво трѣбва да се прави съ това зло? Трѣбва ли да се остави то да расте мѣжду народа? Длъжностъ е на всякой родолюбецъ а особено на Църквата, енергично да се вземе за ограничението и истрѣблението му. Духовнитѣ пастири не трѣбва да мислятъ, че защото вѣнчели или кръстили еди кого си той вѣрва и ся кланя на тѣхний Богъ. Ний ги увѣряваме че има мнозина които не биха извършили ни единъ отъ тѣзи обряди ако законътъ не ги заставляваше. Много нужно е за тѣхъ да обърнатъ особено внимание върху личното религиозно благосъстояние на всѣкого едного отъ енорияшитѣ си. Да ги посѣщаватъ по домоветѣ имъ, да распитватъ за религиознитѣ имъ нужди и да ги упжтватъ къмъ благочестието.

Трѣбва да се употребятъ всички срдѣства, като ся въведътъ рѣдовни, духовни, назидателни проповѣди въ църквитѣ за да ся направятъ църквитѣ по-привлекателни отъ механичѣ, бирариитѣ и пр. Щомъ намѣрятъ хората духовна храна въ църквата, тѣ ще отиватъ даже ако нѣкой ги гони отъ тамъ съ бичъ. Не трѣбва да спимъ. Сега е врѣме за работа. Злото трѣбва се искорени още въ самия му зародишъ. Последъ ще бѣде кжсно.

Благочестието е на всичко полезно, понеже има обѣщанието на сегашний и на бѣдъщия животъ. (Тим. 4:8)

ДЪЛБОЧИНИТѢ НА ПРОСТРАНСТВОТО.

Отъ всичкитѣ науки нѣма ни една която прави такъви велики възпекания на човѣческото въображение както науката по Астрономията. Ний трѣбва да напргваме умоветѣ си да си съставятъ едно понятие за разстояния и величини така съвършено прѣвъзхождащи всѣка обикновена човѣческа опитностъ щото при особенни срдѣства трѣбва да се приобѣгва за да ги направятъ разбираеми. Всяко напргдване въ нашето знание на небесата ни открива величнето на небесното пространство по една всегда растяща стѣла.

Азъ имамъ намѣрението да дамъ въ този членъ нѣкои изяснения за разстоянието на звѣздитѣ, и азъ естествено ще се възползувамъ да употребѣмъ най-последнитѣ открития чрѣзъ които нашето знание по този прѣдмѣтъ ся е доста разширило. На първо мѣсто, нека кажѣ че напрганieto на разстояние изисква най-деликатната работа на изпргвания които ся е нѣкога прѣдприемала. Голѣмото множество отъ звѣздитѣ е расположено на разстояния толкова грамадни, щото съвършено безнадѣдно е да ся опитва човѣкъ да опрѣдѣли колко надалечъ сж тѣ. Фактически, сравнително само малко звѣзди ся намиратъ доволно близо при земята за да позволяватъ да ся направятъ едно точно опрѣдѣление на тѣхнитѣ положення. Нито е лесно по нѣкой начинъ да ся избѣреть онѣзи особенни прѣдмѣти които лѣжатъ въ единъ рѣдъ. Твърдѣ често ся случва че, слѣдъ като ся пждвип много врѣме за съблюденне на нѣкоя особена звѣзда, работата излиза съвършено безполезна, и че звѣздата е толкова далечъ щото нѣма никаква възможностъ да ся озная какво е нейното разстояние. Голѣма грижа, прочее, трѣбва да ся положи за да ся избере една особена звѣзда на която да ся посвѣти толкова врѣме и работа. Естествено може да ся прѣдполага че най-свѣтлитѣ звѣзди сж най-близо до земята; и несъмнено ако всичкитѣ звѣзди бѣха ежественно равно свѣтли, тогава тѣхната очевидна свѣтлостъ щѣше да бѣде единъ безопасенъ вождь при поставяне тѣзи прѣдмѣти въ истинни относителни разстояния, защото въ този случай единичното изяснение на безкрайното разнообразие свѣтлинъ което звѣздитѣ показватъ ще бѣде че нѣкои отъ тѣхъ сж много по-близо до насъ отъ колкото други. Но нѣма никаква такава проста свръзка между свѣтлина и близкостъ. Ний знаемъ че най-свѣтлата звѣзда въ небесата е Спринусъ, но ний знаемъ ежко че Спринусъ не е никакъ най-блжкий съсѣдъ на сълнечната система. Най-новитѣ изслѣдвания сж доказали че забѣлжжвателната звѣзда Арктура, най-свѣтлата отъ съзвѣзднето Bootes и една отъ третѣ или четире най-хубави звѣзди видими въ нашитѣ сѣвѣрни небеса, не е никакъ една отъ сравнително близкитѣ на насъ звѣзди. Доказано е напоследѣкъ че Арктура е толкова извънмѣрно далечъ отъ насъ, щото тя трѣбва да ся брои съ онѣзи звѣзди чиято далечина не ни дава възможности да узнаемъ дѣйствителното имъ разстояние.

Има, обаче, другъ показател на положение който ся приема често отъ астрономитѣ когато разискватъ дали една звѣзда лѣжи въ такъва стѣпенъ на близкостъ до земята щото да заслужава да ѝ ся даде врѣмето за опрѣдѣление нейното разстояние. Когато ний гледаме на единъ вапоръ близо при небосклона, намъ ся вижда че той ся движѣ много полека, макаръ да знаемъ че той пжтува повече отъ двадесетъ километри на часъ. Колкото по-близо сме при въпора, толкова по-скоро той ся вижда да ся движѣ. По ежкий начинъ, ако една звѣзда скоро измѣнява положението си спрямо другитѣ

звѣзди, прѣдположеніето ще бѣде че тази звѣзда е сравнително близо. Очевидно ще бѣде че ако всички звѣзди ся дѣйствително движиха съ сѣщата бързина, тѣзи които сѣ най-близо до земята щѣха да прѣминуватъ върху по голѣмата частъ отъ небето въ по-късо врѣме отъ колкото по-далечнитѣ. То ся знае ний нѣмаме право да прѣдполагаме че звѣздитѣ ся движатъ съ равна бързина въ пространството. Напротивъ ний знаемъ че не е такъвъ случайтъ. Но като говоримъ общо, ний можемъ да докажемъ че ако една звѣзда изглежда да ся движи скоро, това е едно прѣдположение че тя е единъ отъ най-близкитѣ съседни на слънцето.

Слѣдъ като ся избере звѣздата на която ще ся търсен разстояніето, единъ рѣдъ искусни наблюдения ся прѣдприематъ. Астрономътъ мѣри въ телескопътъ си небесното разстояние прѣзъ което оная звѣзда ся отдѣля отъ една съседна звѣзда която, макаръ нагледно близо до нея, е въ дѣйствителностъ много по-далечъ. Наистина, за тази спомагателна звѣзда ний-общае, ако е възможно да имаме единъ прѣдмѣтъ който е десетъ пѣти по-далечъ отъ сравнително близката звѣзда. Обаче важно е и двѣтъ да лѣжатъ почти на сѣщото направление щото да ся впждатъ заедно въ сѣщото телескопическо поле. Посрѣдствомъ едно деликатно орѣднѣ приложено на телескопътъ, ний мѣримъ широчината на едно късче отъ небето между двѣтъ звѣзди, и тѣзи измѣрвания ся повтарятъ нощъ слѣдъ нощъ за дванадесетъ мѣсеци. Този годишенъ рѣдъ наблюдения е необходимо нужденъ защото астрономътъ постепенно измѣнява положеніето си, и въ шесть мѣсеци врѣме това измѣненіе ще ся въскочи близо до 200,000,000 мили тѣй като земята прѣзъ този периодъ ся е извъртѣла до противоположната точка на своята орбита. Измѣтаваніето на наблюдателятъ измѣнява положеніето на близката звѣзда въ отпослене къмъ по-далечний и другаръ. Ний намираме тѣй че на небното разстояние между двата прѣдмѣти ся измѣнява периодически, и отъ наблюдения като тѣзи възможно е, чрѣзъ магната на математиката, да ся опрѣдѣлятъ пространствата на нѣкои звѣзди отъ земята. До колкото знаятъ астрономитѣ, звѣздата която лѣжи най-близо до земята е неопозната на жителитѣ въ сѣвѣрната Хемисфера, макаръ че тя е позната на онѣзи въ южната. Тази звѣзда е най-свѣтлий обсервъ въ съзвѣздието Сентавръ, и спорѣдъ обикновенний начинъ на изазване, тя ся нарича *Алфа Сентаври*. Телескопътъ я показва да състои отъ двѣ величественни слънца въртящи ся едно около друго и движящи ся по сѣщото направление. Много старания сѣ ся положили да ся опрѣдѣли разстояніето отъ насъ на тѣзи два забѣлжителни прѣдмѣти. Нейното разстояние е измѣрено отъ Д-ръ Гилъ, астрономъ на нощъ Добра Надежда и отъ Д-ръ Елкинъ отъ Ейлската Обсерватория, съ всичката точностъ която сегашната наука притѣжава.

Азъ пѣмамъ намѣреніе тука да изложѣ разстояніята на звѣздитѣ въ мили. Безсжмѣнно рѣдове цифри за тази цѣль може да ся напишатъ, и тѣ иматъ цѣна на собственото си мѣсто. Вѣсто да повтарямъ тавнизи цифри, азъ ще ся стараая да ги приведа въ идея чрѣзъ които по-лѣсно ще ся състави едно понятие за величинитѣ. Електрически телеграфъ ще ни снабди съ изясненіето за тази цѣль.

Всякой знае несравнимата бързина съ която единъ електрически знакъ спѣши по тельтъ. Телеграфистътъ натиска единъ ключъ, и пзведижаъ единъ електрически токъ прѣминува прѣзъ цѣлата страна. Търговецътъ като отиде въ канцелярията си заранѣта, праща едно извѣстие въ нѣкой градъ хиляди мили на далечъ, и лѣсно приема отговоръ въ доста кратко врѣме. Бързината съ която теченіето минува е наистина толкова голѣма щото твърдѣ усъвършенствувани орѣдния ся изискватъ за да може да ся измѣри. Само една неуспѣтна частъ отъ една секунда е нужна за електричество-

то да прѣмине прѣзъ единъ континентъ. Бързината на електричествово различава спорѣдъ обстоятелствата. Обаче знае ся че подъ благоприятни обстоятелства токътъ по тельтъ никога не може да надмине 180,000 мили въ една секунда. Ний ще употребимъ тази най-голѣма бързина като бързината на електричество въ настоящето поясненіе. Само мислѣте всичко което туй означава. Прѣдположѣте си че единъ рѣдъ отъ телеграфни дирекци 25,000 мили дължина бѣше прокаранъ около земята при Екватора. Прѣдположѣте си че единъ тель ся окачи на тѣзи дирекци за този кръгъ отъ 25,000 мили и този тель ся прокара вторий и третий пѣти и таа на татѣкъ, догдѣто той опаше седмъ пѣти туй велико земно кълбо. Ний ще видимъ тогава че единъ електрически знакъ пратенъ по тельтъ ще заобиколи седмъ пѣти земното кълбо въ една секунда. Снабдени съ това понятие, ний можемъ сега да дадемъ достатъчни изясненія за слѣдствията които сѣ придобили астрономитѣ въ тѣхнитѣ изсѣдвания по разстояніята на звѣздитѣ.

Да прѣдположимъ че телеграфнитѣ линии вмѣсто да ся ограничаватъ само до земята, бѣха продължени прѣзъ всичката дължина и ширина на пространството. Нека една линия да ся прострѣ отъ земята до мѣсечината, друга отъ земята до слънцето, друга отъ земята до най-свѣтлата звѣзда, друга отъ земята до една не толкова свѣтла телескопическа звѣзда, и най-послѣ нека една линия да ся простре отъ земята до една отъ по-далечнитѣ звѣзди. Нека видимъ сега какво ще е най-краткото врѣме въ което едно извѣстие може да ся прѣпрати до всякоя една отъ тѣзи звѣзди. Първо до мѣсечината. Тя е като говоримъ сравнително, толкова близо до насъ, щото малко повече отъ една секунда ся изискава за едно извѣстие да стигне до нея отъ земята. Слънцето обаче е много пѣти по-далечъ отъ мѣсечината и врѣмето за пращанне едно извѣстие до слънцето ще бѣде съответственно по-дълго. Слънцето наистина е толкова далечъ, щото когато ключътъ ся натисне и електрическата вълна ся впусне по слънчевий тель да продължава пѣтѣтъ си съ тази ужасна бързина съ която заобикаля земята седмъ пѣти въ една секунда, пакъ осмъ минути ще трѣбва да изминѣтъ, прѣди електрическата вълна да е стигнала до слънцето. Отговоръ пратенъ отъ слънцето ще изиска други осмъ минути до земята, тѣй щото, ако нѣма потребни закъсненія въ слънчевното пощевско управление, ний можемъ да очакваме отговоръ въ половинъ часъ слѣдъ като ся испрати нашето извѣстие.

Да ся телеграфира до звѣздитѣ обаче, ще бѣде много по-уморителна работа. Земѣте първо най-близката отъ тѣзи блѣстящи свѣтли точки, именно, Алфа Сентаври, която по-горѣ споменахме.

Пращаніето на едно телеграфическо извѣстие до това далечно слънце ще исчерпи наистина търпѣніето на всички интересующи ся. Ключътъ ся натиска, токътъ ся образува, извѣстие се впуска въ своето пѣтешествіе; то хвърчи по тельтъ съ онази бързина която го носи 180,000 мили за една секунда. Даже най-близката звѣзда ся намира на едно разстояние толкова голѣмо, щото врѣмето нужно за пѣтешествіето не ся брои вече съ секунди, нито съ минути, нито съ часове, нито съ дни, нито съ седмици, нито даже съ мѣсеци, защото не по-малко отъ четири години ще трѣбва да сѣ изминали прѣди електрическото треперяше по тельтъ съ ужасната си бързина, да е извършило своето велико пѣтешествіе. Алфа Сентаври обаче е почти най-близката отъ тѣзи звѣзди. Ний имаме още да опрѣдѣлимъ разстояніето на тѣзи които сѣ по далечни. Погледнѣте тази вечеръ къмъ небето и между хилядитѣ блѣстящи точки които веселятъ нашитѣ очи, има много които сѣ толкова надалечъ щото ако, слѣдъ битката при Ватерлу, 1815 год., Велиитонскій

Дукъ бѣше телеграфиралъ новината къмъ тѣзи звѣзди дѣлбични, извѣстието още не щѣше да е стигнало, вътрѣшн фактътъ че за повече отъ осмидесѣтъ години щѣше да е пктувало съ тази свѣтлавица бързина която щѣше да го прѣнася седмъ пкти около земята въ една секунда.

Има звѣзди още по-далечъ. Укрѣпѣте очитѣ си съ единъ телескопъ и го отправѣте къмъ небето. Десятки хиляди звѣзди ще ся откритъ тогава които неломеха да ся виждатъ безъ неговата помощъ. Нито трѣбова да ся очудваме че свѣтлостъта на славни слънца, каквито тѣзи сфери сж безсжмѣнно, ще ся покаже незначителна, когато ний мислимъ за ужасната далечина на тѣзи тѣла. Надъ нашитѣ глави има хиляди звѣзди толкова на далечъ щото, ако новината за откритието на Америка отъ Колумба ся распрѣтне на далечко и широко по вселенната, посрѣдствомъ телеграфътъ, тѣзи хиляди звѣзди пръснати изъ безкрайното пространство и до сега не щѣха да сж получили извѣстието.

Ний имаме да земемъ още една стѣпка. Нека си помислимъ за една телеграфна жица която ся прѣдполага да съединява земята съ една отъ тѣзи звѣзди които сж познати на насъ само чрѣзъ впечатления които тѣ правятъ на фотографическитѣ плочи. Вижда ся доста вѣрно че много отъ тѣзи звѣзди сж толкова далечъ, щото ако радостната вѣсть за Рождество Христово, въ Витлеемъ, прѣди 1897 години, бѣше пръсната изъ вселенната чрѣзъ най-бързитѣ електрически токове, пакъ извѣстието не щѣше да е стигнало и до днесъ до тѣзи звѣзди.

Има пѣкоп които може да сж наклонни да ся съмнѣватъ въ тѣзи факти. Но ако нѣкой читателъ на тѣзи рѣдове храни нѣкое сжмѣнне относително дѣйствителността на тѣзи звѣзди разстояния, тогава има едно съображение къмъ което азъ обръщамъ неговото внимание. Помнѣте че пространството ся вижда на насъ да е безгранично, защото нашето въображение не може да си състави никакво понятие за граници. Трѣбова да има дѣлбични на пространство хиляди пкти, или наистина милиони пкти, по-големъ отъ онѣзи за които азъ съмъ говорилъ. Ний не можемъ да си съставимъ понятие за никаква граница; даже ако ови небесенъ кристаленъ сводъ сжществуваше който староврѣменнитѣ си прѣдполагаха. Нашето въображение може да пробие до другата страна, и тогава въ мисль ний можемъ да тръгнемъ право, и напредъ безкрайно. И като виждаме че пространството ни ся вижда безкрайно, за чудение ли е ако звѣздитѣ ся намиратъ на такива разстояния за каквито азъ говоря, или на разстояния милиони пкти още по-големъ. Ний имаме добра причина да бждемъ благодарни че толкова много отъ звѣздитѣ сж дошли толкова близо при насъ щото ний можемъ да ги видимъ съ очитѣ си, или да ги хващаме на нашитѣ фотографически плочи. Има доволно мѣсто за звѣздитѣ да ся отдалѣчатъ толкова далечъ въ пространството, щото небесата да ся виждатъ съвършено празни вмѣсто да прѣдставляватъ това славно зрѣлище което прави нашитѣ пощипи небеса едно изобилно удоволствие.

Смр Робертъ Холъ.

Небесата разказватъ славата Божия и твърдѣта възвѣщава дѣлото на рѣцѣтъ му. Въ тѣхъ той постави скиния за слънцето. (Пс. 19:1, 4).

И направи Богъ двѣтъ голѣми свѣтила; голѣмото свѣтило за да владѣе на деньтъ, а малкото свѣтило за да владѣе на ноцѣта; направи и звѣздитѣ. (Бит. 1:16).

АВТОБИОГРАФИЯТА НА АПОСТОЛЪ ПАВЕЛЪ.

Мойтъ още отъ младостъта ми животъ, който прѣминахъ отъ начало между народътъ си въ Иерусалимъ, всичкитѣ Иудеи го знаятъ; Понеже ме знаятъ отъ начало, (ако би щѣли да засвидѣтелствуватъ), че спорѣдъ най-точното учение на нашата вѣра живѣхъ Фарисей ¹⁾. Азъ съмъ человекъ Иудеинъ, роденъ въ Тарсъ Киликийскій и въспитанъ въ този градъ при нозѣтъ Гамалиилови, изученъ точно въ отцепрѣданный законъ. ²⁾ Ако би другъ нѣкой мислилъ че може да има увѣрение на плѣтъта, то азъ повече; обрѣзанъ въ осмийтъ день, изъ родътъ Израилевъ, отъ племето Венеаминово, Евреинъ отъ Евреи, по законътъ Фарисей, по ревността гонителъ на църквата, по правдата на закона непороченъ бѣхъ. ³⁾

Тѣй азъ помислихъ въ себе си, че трѣбаше да сторѣхъ много противности върхъ името на Исуса Назорянина; което и сторихъ въ Иерусалимъ; и мнозина отъ святинитѣ азъ запрѣхъ въ тъмницата, като зѣхъ власть отъ първосвященникитѣ и за убиванието имъ азъ дадохъ гласъ И въ всичкитѣ съборища много пкти като ги мѣчахъ, принуждавахъ ги да хулятъ Исуса; и безъ мѣра като имахъ яростъ противъ тѣхъ, гоняхъ ги и по външнитѣ градища. ⁴⁾ Но, *при все това*, помилованъ бѣхъ, понеже, безъ да знамъ сторихъ това въ невѣрие. — Помилованъ *за това*, да покаже Исусъ Христосъ първомъ въ мене великото си дълготърпѣние, за примѣръ на тѣзи които щѣхъ да повѣрватъ въ Него за животъ вѣченъ. ⁵⁾

Когато отхождахъ въ Дамаскъ съ власть и порѣчване отъ първосвященникитѣ, по паднѣ видѣхъ на пътьтъ свѣтлина отъ небето, която надминаваше слънечното сияние, която осия мене и тѣзи които пктуваха съ мене. И като паднахме всинца на земята, чухъ гласъ който ми говорѣше, и казваше ми на Еврейски языкъ: Савле, Савле, защо ме гонишъ? Жестоко ти е да риташъ срѣщо остенъ. И азъ рѣкохъ: кой си ти, Господи? А Той рѣче: Азъ съмъ Исусъ когото ти гонишъ, — но стани и се исправи на нозѣтъ си; понеже за това ти се явихъ, да тя назнача служителъ и свидѣтель на това що

1) Дѣян. 26:4,5.

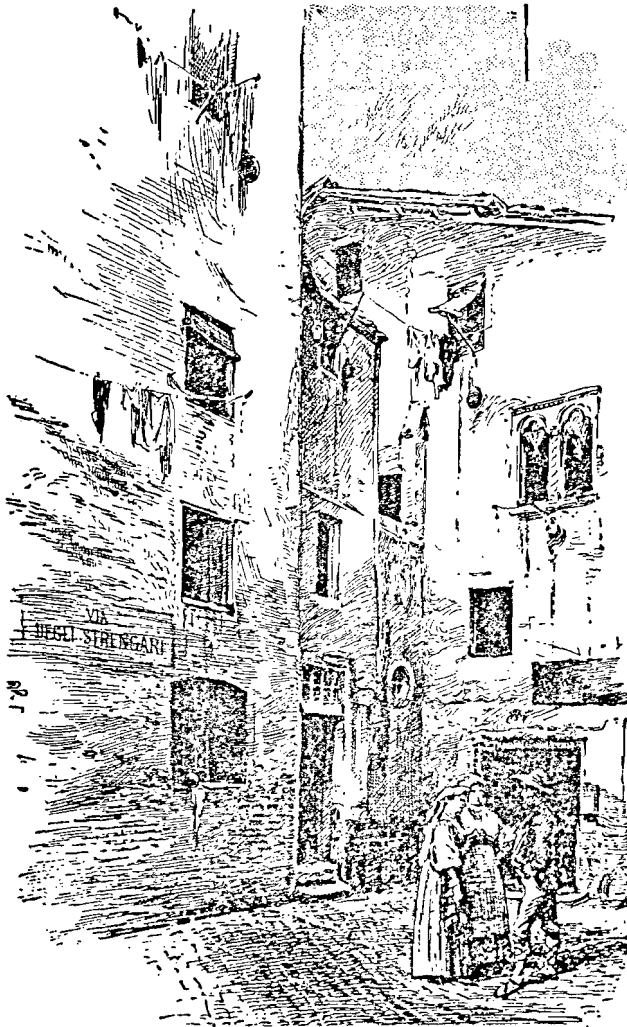
2) Дѣян. 22:3.

3) Филип. 3:4—6.

4) Дѣян. 26:9—11.

5) Тимое. 1:13,14.

си видѣлъ, и на това което ще ти откриѣжъ, като те изваждамъ отъ народътъ Иудейски и отъ язичниците въ които сега те провождамъ, да имъ отворишъ очитѣ, да се обърнатъ отъ тъмното въ видѣлото, и отъ властта на Сатана къмъ Бога; и чрѣзъ вѣра въ мене да зематъ прощение на грѣховетѣ си и наслѣдие между освятенитѣ. За това не бѣхъ непокоренъ на небесното видѣние, но проповѣдвахъ първомъ на Иудеитѣ въ Дамаскъ и въ Иерусалимъ, и всичката земя

Традиционалната (по прѣданне) къща на Апост. Павла въ Римъ Иудейска, и напослѣтъ на Язичниците, да се покаяватъ и да се обръщатъ къмъ Бога и да правятъ дѣла достойни на покаянието. ⁶⁾

Послѣ слѣдъ три години възлѣзахъ въ Иерусалимъ за да се видѣжъ съ Петра и останахъ при него петнадесетъ дни; и друго отъ Апостолитѣ не видѣхъ освѣнъ Иакова брата

Господня. Послѣ дойдохъ въ Сирийскитѣ и Киликийскитѣ страни. Послѣ четиренадесетъ години пакъ възлѣзохъ въ Иерусалимъ съ Варнава, като взѣхъ себе си и Тита. И то възлѣзохъ по откровение, та имъ прѣдложихъ евангелието което проповѣдвамъ на язичниците, особено прѣдъ знаменититѣ, да не би на праздно да тичамъ или да съмъ тичалъ. Но и знаменититѣ не ми приложихъ нищо повече; напротивъ, щомъ видѣхъ че бѣхъ повѣренъ да проповѣдвамъ евангелието на необрѣзанитѣ, както Петра на обрѣзанитѣ, (защото който подѣйствува въ Петра за апостолство между обрѣзанитѣ, подѣйствува и въ мене за язичниците); и като познахъ дадената менъ благодать. Иакожъ и Кифа и Иоаннъ, които се виждахъ че сж стълпове, дадохъ дѣсници на общение на мене и на Варнава, за да идемъ ний при язичниците, а тѣ при обрѣзанитѣ. Искахъ само да помнимъ сиромаситѣ; за което и ся по трудихъ съ усърдие, това истото да сторѣжъ. ⁷⁾

Азъ съмъ най-малкии отъ Апостолитѣ който не съмъ достоинъ и апостолъ да ся нарежъ, защото гонихъ Църквата Божия. Но съ Божията благодать съмъ какъвто съмъ; и Неговата на мене благодать не бѣ праздна, но трудихъ ся повече отъ всички тѣхъ; не азъ обаче, но Божията благодать, която е съ мене. ⁸⁾

Азъ бѣхъ въ трудове повече, въ бдени прѣмно, въ тъмници още по-много, много пѣти и на смъртъ. Петъ по четиредесетъ безъ единъ удари ми ударихъ Иудеитѣ три пѣти мя съ тояги бихъ, веднѣжъ съ камение мя бихъ, три пѣти коработрошение съмъ прѣтърпѣлъ, една нощъ и единъ день останахъ по дълбинитѣ на морето. Много пѣти съмъ билъ и въ пѣтуване; въ бѣди по рѣки, въ бѣди отъ разбойници, въ бѣди отъ единородци, въ бѣди отъ язичници, въ бѣди въ градове, въ бѣди въ пустиня, въ бѣди между лѣжебратия; въ трудъ и мѣжа, много пѣти въ неспанне, въ гладъ и жедность, много пѣти въ неядение, въ студъ и голота; освѣнъ вѣншното, още и натрупванието на много чловѣци у мене всѣкой день, и грижи за всичкитѣ църкви. Кой не изнемощавата неизнемощавамъ и азъ? Кой се съблазнява и се не распалѣжъ азъ? Ако трѣбва да се хвалѣжъ, ще се похвалѣжъ съ това което принадлѣжи на немощта ми.

⁷⁾ Гал. 1; 18, 19, 21. 2; 1—10.

⁸⁾ I. Кор. 15; 9, 10.

Зная въ Христа едного чловѣка, който прѣди четиренадесетъ години, (въ тѣлото ли, незнаѣ; вѣнъ отъ тѣлото ли, незнаѣ; Богъ знае;) възхитенъ бѣ до третъото небе И такъвъ единъ чловѣкъ знаѣ; (въ тѣлото ли, вѣнъ отъ тѣлото ли, не знаѣ Богъ знае); че бѣ възхитенъ въ рай, и чу словеса неизрѣчени, които не е простено чловѣкъ да ги говори. Съ такъвъ чловѣкъ ще се похвалѣ, а съ мене си нѣма да се похвалѣ, освѣнъ съ нѣмоцитѣ си. Защото ако поискамъ да се похвалѣ, безуменъ не ще бѣдѣ; понеже ще рекѣ истина, но свѣнѣ се да не би помислилъ нѣкой за мене повече отъ колкото ме види, или чуе отъ мене. И за да се не прѣвъзносѣ за прѣмногото откровение даде ми се трѣнъ въ плѣтъта, ангелъ Сатанинъ да ме мѣчи, за да се не провъзносѣ. За това нѣщо три пѣти се молихъ Господу, да го отмахне отъ мене; и рече ми: довольно ти е моята благодать; защото силата ми въ нѣмоцѣ се показува съвършенна. И тѣй, съ крайно благодарение подобръ ще се похвалѣ съ нѣмоцитѣ си, за да се всели въ мене силата Христова. За това благодаренъ оставамъ въ нѣмоци, укорения, въ нужди, въ гонения, въ притѣснения за Христа; защото кога съмъ немоцненъ тогази съмъ силенъ.⁹⁾

Това което бѣше за мене придобивание, щета го вмѣнихъ за Христа; а още вмѣнявамъ всичкото че е щета поради прѣвъсходството на познаванието на Христа Исуса Господа моего; за когото изгубихъ всичко и вмѣнявамъ всичко за изметъ, само Христа да придобия и да се найда въ Него безъ да имамъ своя си отъ законъ правда, но правдата която е отъ вѣрата Христова, т. е. правдата, която е отъ Бога чрѣзъ вѣрата.¹⁰⁾

Азъ се подвизахъ съ добръ подвигъ, пактътъ свѣршихъ вѣрата упазихъ; отъ сега остава ми вѣнецътъ на правдата, който Господъ праведнийтъ Сѣдия, ще ми въздаде въ онзи день; и не само на мене, но и на всички които сѣ възлюбилъ Неговото Явление. ¹¹⁾

Подражатели бивайте на мене, както и азъ на Христа.¹²⁾

Бѣдете както азъ, защото и азъ съмъ както и вий.¹³⁾

А. И. С.

КОЙ Е ХРИСТИАНИНЪ?

Колко лесно е да ся наричаме Християни и да мислимъ че сме такива? Баща ми, си казваме ний, майка ми, дѣди, прѣдѣди вси Християни сѣ се наричали. Па и мене лично никой не смѣе да мя нарѣче нѣщо друго. Никого не съмъ билъ Мохамеданинъ, Иудейнъ или Язичникъ. Священникътъ ми мя нарича Християнинъ. Има ли причини да ся съмнявамъ че съмъ Християнинъ?

Що значи да е чловѣкъ Християнинъ?

Който е Християнинъ въ пълна смисълъ:

1. Той знае напълно кой е Христосъ и защо е дошелъ въ този свѣтъ. Това знание и разбиране е главната основа на Християнството.

2. За спасението си той сѣ облѣга само на Спасителя Христа. Единичкийтъ ходатай припознатъ и опрѣделенъ отъ Бога е Христосъ. Онзи който се облѣга на другъ освѣнъ на Христа за спасение прилично е съ неговото име да ся нарича. Който има Мухамеда за ходатай прѣдъ Бога е Мохамеданинъ; слѣдователно и който има за ходатайка Дѣва Мария е Мариянинъ, а не Християнинъ.

3 Никого не може да бѣде Християнинъ онзи който, каквото мисли и прави, ако то не е напълно съгласно съ ученията на Христа. „Думитъ на устата ми, и прѣговарянието на сърдцето ми да сѣ угодни прѣдъ тебе“, молитвата на Давида, е сърдечната молитва на Християнина. Лѣжа, псувни, кражба, пиянство, прѣдаване себе си на разни страсти съвсѣмъ изчезватъ отъ истинний Християнинъ; защото той казва както Ап. Павла: „Не живѣе вече азъ, но Христосъ живѣе въ мене“, пакъ споредъ Павла животътъ на Християнина е писмо Христово, написано съ дѣлата на ежедневний му животъ. „Отъ дѣлата имъ ще ги познаете“, е казалъ самъ Христосъ. Какво Християнство ще е това когато по дѣла, прищевки и животъ напълно си съгласенъ съ онѣзи които никакъ не вѣрватъ въ Христа и нито го знаятъ кой е той?

Документътъ съ който имаме право да сме и да ся наричаме Християни е нашето знание Христа, вѣра въ Христа, любовъ и покорностъ напълно на Христа.

Всичко друго е много опасна измама.

К. Г. П.

9). 2 Кор. 11:23—30. 12:2—10.

10). Филипп. 3:7—10.

11). Тимоев. 4:7—8.

12). 1. Коринт. 11:4.

13). Гал. 4:12

Новийтъ Попъ

Р а с к а з ъ

— „Та нима ти бѣше на църква?“

— „Да. За четири св. Недѣли рѣдовно съмъ ходилъ на църква“ отговори сериозно, младия бакалинъ, Драгановъ, на приятеля си, единъ чиновникъ писаръ, който като го срѣщна че излиза отъ църквата, съ опулени отъ очудване очи, му зададе този въпросъ.

И какъ да се не чуди? Прѣдставѣте си не е празникъ, напримѣръ Коледа, Великденъ, или нѣкой царски празникъ; нито Велики пости, та да си прѣдполага че отива да ся причистява за хорски хатъръ. Мѣсецъ Май е това сега. Врѣме ясно, приятно, цвѣтя очарователни всждѣ по полето и лозята. Всички сега тичатъ на вѣнъ отъ града да джхнатъ чистъ пѣлъкъ съ ароматъ въздухъ и да погулятъ. А Драганъ? Тозъ чудака! Здравъ, веселъ, богатъ; па че е и простъ — начетенъ човѣкъ е той; отишелъ въ църква.

— „Значи четири пѣти вече става вършишь тѣзи глупостъ?“ повтори приятелътъ на Драганова, който ся казваше вмѣсто Колю Марковъ — Карлъ Марковичъ. Горѣщъ социалистъ бѣше той. Даже душата на социализма бѣше той въ градътъ Х. Той е прѣдсѣдателъ, той касиеръ, той сказчикъ. Когато има прѣдставление той е директоръ на театрътъ. Той бѣше все и во все.

Да речешъ че четеше? Не! Той бѣше родена енциклопедия. Освѣнъ дѣто по принуждение отъ родителитѣ си е посѣщавалъ гимназията само до IV класъ; и него, както си той казва, не е можѣлъ да доискара, защото учителитѣ били цѣли дубини — идиоти. Нищо не знаятъ. А нашъ Колю Марковичъ, безъ да чете бѣше върлъ социалистъ, цѣлъ материалистъ и жаркъ атеистъ; и всичко за каквото и да го закачишь съ въпросъ той е пѣленъ та прѣпѣленъ. Той все знае. Драгановъ четири пѣти ходилъ редовно на църква та какъ да се не чуди нашия философъ?

— „И знаешъ ли колко съмъ благодаренъ?“ рече Драгановъ въ отговоръ на повторното Колюво очудване.

— „Отъ що си благодаренъ, отъ кирливия ли попъ; отъ задушния ли въздухъ и за умътъ и за дробитѣ; отъ мазнитѣ икони ли или отъ тананиканието на псалтоветѣ?“

Драгане, другаритѣ (това бѣхъ членовѣтъ отъ социалистическия клубъ) да чуятъ ще ти се смѣятъ и ще тя мислятъ за отстъпникъ.

— „Азъ не съмъ волъ да се вържъ за едни ясли. Азъ съмъ човѣкъ свободенъ и самостоятеленъ. Азъ всичко испытвамъ и само чиста истинна приемамъ и нейъ съ послушание се кланямъ. Азъ искамъ да съмъ пчела а не бръмбаръ. Разбра ли мя, Колю Марковичъ?“ каза Драгановъ.

— „Абе, брате, разбира се че си свободенъ, и бери медъ; но пчелитѣ го дирятъ не въ опушенитѣ комини, но по хубавитѣ цвѣтя, които растътъ подъ слънчевитѣ лъчи и на чистиятъ въздухъ. Каква истинна ще чуешъ въ църква, па не отъ други ами отъ попъ Цоя Бурето. Па и буре че е право да се нарича. То не псува, не бълва, не лъже и пр. ипр. Не знаешъ ли го бе Драгановъ?“ Тозъ попъ е цѣло унижение на Християнството, та каква полза ще имашъ отъ него да го слушашъ, па не веднажъ ами четири пѣти! Тюй! бей! юнашка глупостъ!“

— „Колю, сега та разбирамъ че ти не знаешъ че отъ шестъ седмици насамъ имаме новъ попъ“

— „Новъ? та що отъ това? Пакъ попъ не е ли? Попъ и дяволъ промѣняватъ ли се? Тѣ сж не измѣняеми екземпляри.“

— „Тѣй мислихъ и азъ, но колко изненаданъ останяхъ като видяхъ и чухъ този попъ. Той е цѣлъ ангелъ Божий въ попскитѣ дрѣхи. Филипъ каза на Натанаила: „Ела и виждъ,“ когато го увѣряваше че е намѣрилъ Христа Спасителя. И азъ ще ти кажъ: ела и виждъ, па тогава ми говори що щѣишь.“

Марковичъ се чуди. „Що за чудо попъ ще бѣде този да плѣни не други ами човѣкъ като Драганова, честенъ благороденъ, ученолюбивъ, човѣкъ на прѣдпиченъ и либераленъ въ пѣлната смисълъ на думата?“ Той рѣши да отиде безъ друго да видѣ този попъ. И нѣма да чака до идущата св. недѣля — сега ще стане да отиде да го дири, и както и да е ще го види и ще разбере всичко.

— „Збогомъ Драгановъ“ и подаде ржка Колю, като пристѣпи съ което показваше че е рѣшилъ и трѣгва за нѣкъдѣ—

— „Къдѣ?“

— „Ще идъ да видѣхъ;“ и замина Колю.

Наистина въ градътъ Х. имаше нѣщо ново което интересувахе всички. Женитѣ, тѣзи чувствителни сжщества, говорѣхъ за новия попъ, и то съ очудване и почетъ. Мажетѣ по пазарѣтъ и по градинитѣ, дори и въ крѣчмитѣ това имъ бѣше въ устата. Единъ въ една крѣчма, току що полѣ нафората съ една мастика, и грозно ѹ ся на чумѣри, рече:

— „Тозъ човѣкъ да не е жененъ, не владика ами патрика биле ще стане, па макаръ и цѣль свѣтъ да му прѣчи.“

— „Вѣтъръ та вѣе тебе; още хаберъ нѣмашъ какви хора владици и патрици ставатъ; чети историята. Такива хора да бихъ ставали владици ний съ тебе тукъ не щѣхме да приемъ, и тѣзи крѣчма не би я държалъ Християнинъ и да я отваря въ св. Недѣля,“ се обади и другъ.

Единъ бекрия съ подпухнали очи и червенъ патлиджанъ вмѣсто носъ, който вижги, види се е другарувалъ съ бившия попъ Цони Бурето се намѣси:

— „Бре душмани, не мислите ли вий за мене. Попъ Цони да нѣма; крѣчма да нѣма; ами азъ що ще правѣ? На улицата ли ще сѣдѣ да изгорѣ отъ жажда за милото винце. Вий това противъ царщината говорите. Видити ли хей тамъ, отъ срѣща онова книжле, патентата, съ царски мехуръ е потвърдено. Какавъ ще е тоя владика да затрие на царщината прихода, бунтовникъ ли ще е?“ самодоволенъ той извъртѣ пиянскитѣ си очи къмъ крѣчмара. Крѣчмара види се трогнатъ отъ тѣзи защита извика:

— „Бравосъ бе Дрангазо! (тѣй се казваше бекрията); на ти отъ мене еднъ педесятникъ отъ лютата да се заквасишъ сабахле — да добиешъ коветецъ и да се поразвеселишъ.“

Новия попъ се казваше попъ Любенъ Търновъ, човѣкъ на около 35 години, растъ срѣденъ, очи живи и тъмни, малко дългообразъ иде, съ чело широко и високо, носъ правиленъ, но голѣмичкъ, коса черна. Отъ далечъ прави впечатление на много сериозенъ човѣкъ, но щомъ като продума като че лицето му се озорява отъ една много благородна душа и искрено сърдце. Казватъ че избѣгналъ изъ Македония отъ преслѣдванята на властѣта. Когато го питашъ дѣ е училъ, той заявилъ че самъ се е училъ безъ да е видѣлъ нѣкое поне срѣднѣо учебно завѣдение. Много обичалъ да четѣ. Казватъ че ималъ много книги, Гръцки,

Български, Френски, Русски и Турски даже. Най-много смѣиваше всякого който чуеше че вино, ракия и тютюнъ въ уста не турялъ. Това даже караше нѣкои подозрително да се позамислятъ. Но никой не смѣеше да рѣче нѣщо зло противъ него; защото въ кжсо врѣме той бѣше най-уважаемата личностъ въ градѣтъ. Виспи, ниши чиновници, офицери, търговци всички го поздравлявахъ, и то съ почетъ и благоговѣние.

А най-чудното бѣше че въ църква всяка св. Недѣля бѣше пълно като на парадъ или на великденъ. И то не съ баби и прости жени, но съ сѣдици, офицери, професори, търговци — всички почти интелигентни граждани и гражданки. Епитропитъ зѣхъ да казватъ че това тѣй ако върви ний на новия попъ и да плащаме професорска заплата пакъ ще остане за църквата.

Кольо Марковичъ ходи и видѣ. Слѣдъ три дена, чакъ въ четвъртъкъ, дойдѣ при Драганова да му съобщи що е открилъ и изслѣдвалъ и сега що мисли за новия попъ.

— „Казвай, Кольо. Що видѣ и що разбра“

— „Остави се; менъ страшно ми се размѣти главата отъ този попъ. Той билъ наистина славенъ човѣкъ. Въ Недѣля щомъ те оставихъ азъ рѣшихъ безъ друго да отидѣ поне лицето му да видѣ. Щомъ доближихъ до църквата, и ето ти цѣстие, той излиза и втурачилъ очи прѣдъ себе си на пѣтя срѣщо църковнитѣ врата. Но сжщеврѣменно единъ файтонъ бѣжипкомъ доближава сжщото мѣсто. Попѣтъ моментално зграби юздитѣ на конетѣ и ги въспрѣ и се навѣде та дигна отъ земята едно дрипаво прѣмрѣло, на около 8 години момченце. Файтона бѣше празенъ. Качи се той съ болното и кара: „право на болницата.“ Какъ нѣжно го държеше и все на рѣцѣ. Всички които го видѣхъ просълзиха се. Азъ си рѣкохъ това е добрий пастирь, носи раненото си агне. Идеаленъ попъ наистинж!

(Слѣдва).

Трѣбва прочее епископѣтъ да е непороченъ, на една жена мжжъ, трѣзвенъ, цѣломѣдръ, благочиненъ, страннолюбивъ, поучителенъ, не пияница, не побойникъ, не лакомъ за гнусна печалба, нъ кроткъ, не крамолникъ, не срѣбролюбецъ. Трѣбва още той да има добро свидѣтелство и отъ външнината, за да не падне въ укоръ и въ примката на дяволѣтъ. (1. Тим. 3;2,3,7).

Около Свѣта.

Китай. И друго нападение е имало отъ фанатически тълпи върху чуждестранни мисионери въ Китай. Римо Католическата миссия въ Лингъ Чингъ била обвинявана че крадѣла туземни дѣца и била нападната отъ една разбойническа тълпа. Тълпата заобиколила къщата на священникътъ, който съ пушка въ ръцѣ чакалъ нападателитѣ. Тѣ били една голѣма тълпа. Тѣ застрѣлили священникътъ и го съсѣкли на парчета. Тѣ убили още двама други, наранили осемъ души и уловили четворица. Мисионеритѣ отдаватъ нападението на разбойнически банди които изобилватъ въ Монголия, а не на политически или противорелигиозни агитатори. Има нѣколко тайни дружества на които цѣльта е да подбуждатъ населението противъ чужденцитѣ. Обявления ся прѣскаатъ изъ много мѣста, казвайки че чужденцитѣ трѣбва да ся испѣдятъ отъ Китай, защото тѣ ще раздѣлятъ помѣжду си земята, ще съсипятъ Китайскитѣ домове и ще разграбятъ дѣцата имъ. Вижда ся че има силно съпротивление на Римо Католическитѣ мисионери и нѣкои отъ агитаторитѣ искатъ тѣхното истребление. Мисионеритѣ не искатъ да оставятъ мѣстата си, като казватъ че ще ся противятъ до послѣдне, уповаючи на providението.

Полинезия. Фиджийскитѣ острови пратили 20,000 лева помощъ на умирающитѣ отъ гладъ въ Индия. Когато Царицата Виктория ся въскачила на прѣстолътъ прѣди шестдесетъ години, Фиджийскитѣ острови били населени съ човѣкоядци, до които нито една заря отъ Християнскій свѣтъ не била достигнала. Хората били особено свирѣпи. Въ 1838 год. нѣкои мисионери ся заселили мѣжду тѣхъ и казали че тѣ трѣбва да почнатъ работитѣ прѣди морякъ и търговецъ да ся посѣтили тѣзи негостолубиви брѣгове. И сега ся вижда много ясно какво може Християнскій мисионеринъ да извърши. Фиджийскитѣ острови сж похристиянени, защото отъ 125,000 население 100,000 сж записани като Християни. Цѣлото общество е промѣнено. Вмѣсто бруталнитѣ оргии, има едно порядъчно и напрѣдничава общество, и сега внуцитѣ на човѣкоядцитѣ, които заплашваха да убиятъ и изядѣтъ първитѣ мисионери, пращатъ 20,000 лева да хранятъ бѣднитѣ Индийци.

Африка. Главатаръ Кама и Спиртливитѣ пития. Когато Кама, главатарътъ на Бамангвато, билъ въ Англия, той ся съгласилъ да ся построи една желѣзница прѣзъ неговото царство, нъ съ условие да ся не продаватъ по линиията спиртливи пития. Желѣзницата ся сега прави, нъ Кама ся бои че въ разнитѣ буфети по станциитѣ може да ся продаватъ пития. За това той е писалъ до надлѣжната Комиссия въ Англия слѣдующето писмо съ което моли да ся запрѣти продаването на спиртливи пития: —

„Колкото за питията, азъ ся още старая, нъ не вѣрвамъ че ще сполуча. Тука въ нашата земя има Европейци които много обичатъ спиртливитѣ пития, нъ тѣ не сж хора които искатъ да спасѣтъ единъ народъ, нъ искатъ народа да ся съсипе отъ ликъори; и тѣ не сж хора които искатъ да ся убѣдятъ за врѣдата отъ питията; нъ вини които сте човѣци отъ важность въ Англия, азъ зная че вини искате да спасете народа за да може той да живѣе на земята. Азъ ви явявамъ ченъ видѣхъме пжтеката на трепътъ въ нашата земя, и азъ ся много радвамъ за това: нъ азъ казвамъ че на тази пжтека има нѣщо което азъ необичамъ у васъ; то ся малкитѣ кжщички които ще ся построятъ на линиията за да ся продаватъ пития въ тѣхъ. Азъ не ги обичамъ защото моя народъ ще купува пития отъ тѣхъ. Азъ казвамъ, помогнете ми въ туй, защото това ще убие на родѣтъ ми“.

Секретарътъ на Британскитѣ Колонии обѣщавалъ че ще държи завѣтътъ да не позволи да ся продаватъ спиртливи пития по линиията въ земята му.

Руссия. Гонението на нещастнитѣ Щундисти ся продължава. Имаме ся надѣжда че съ въцаряването на сегашний царь, тѣхното положение ще ся поправи, нъ всичко било напраздно. Държавната църква ся показва много нетърпима и не милостива къмъ тѣхъ. Щундиститѣ не сж нѣкои фанатици. Тѣ живѣятъ чистъ порядъченъ животъ, и при все това Руското Правительство ги счита за единъ опасенъ елементъ. Строгостъта на наказанието имъ много зависи на разнитѣ губернатори. Нѣкои отъ тѣхъ ся подлагатъ на такъви ужасни измѣчвания щото човѣкъ си би помислилъ че въ Християнска Православна Руссия ся е вѣвела Испанската Инквизиция. Щундиститѣ не очакватъ никаква помощъ отъ Правителството. „Нашата помощъ е въ Господа“, казватъ тѣ.

ЕДНО ВЕЛИКО ДРУЖЕСТВО.

Спорѣдъ рапортътъ на общия секретарь на Съединеното Християнско Старателно Дружество, въ 1881 год. имало само едно дружество съ 57 членове. Въ 1897 год. има 50, 780 дружества съ едно членство отъ 3,000, 000. Повече отъ половината сж въ Съединенитѣ Държави. Англия има 3925 дружества, Австралия 2124. Индия 250. Ирландия 169, Мадагаскаръ 93, Франция 98, Мексико 100, Япония 66, Западнитѣ Инди 63, Турция 41, Китайъ 53, Африка 52, Германия 32 и пр. Членоветѣ на тѣзи дружества си иматъ редовни седмични събрания въ които се получаватъ и насърдчаватъ да живѣятъ единъ благочестивъ животъ. Тѣзи дружества сж една голѣма сила за добро мѣжду младитѣ.

ВНИМАВАЙ КАКВА ЩЕ СИ ИЗБЕРЕШЬ.

„Жена, господжа и дама“ не сж едно и сѣщо. Ето единъ Английски поетъ каква разлика прави по между имъ: „Жени се по любовь, каза той, защото само тогава ще имашъ истинска „жена;“ ако се женишъ за зестра, — ти нѣма да имашъ жена, а „господжа;“ ако ли пъкъ се женишъ само да добиешъ едно положение въ обществото — ти нѣма да имашъ жена, — нито даже господжа, а „дама.“ „Жената“ ще те обича и люби, „господжата“ ще те почита и ще те уважава, а „дамата“ само ще те търпи. „Жената“ ще имашъ за себе си, „господжата“ — за въ къщи и за приятели, а „дамата“ — за обществото и за гоститѣ. „Жената“ ще слуша твоитѣ съвѣти, „господжата“ ще те управлява, а „дамата“ ще те игнорира. Ако се разболѣешъ, — „жената“ ще те гледа, „госпожата“ ще те обихожда, а „дамата“ ще получава извѣстия за твоето здравие; „жената“ ще сподѣли твоитѣ скърби, „госпожата“ ще дѣли съ тебе твоитѣ пари, а „дамата“ ще се стареа да увеличи твоитѣ дългове. Когато умрешъ, „жената“ ще те оплаква, „господжата“ ще те жалѣе, а „дамата“ ще ся облѣче въ черни дрѣхи, разбира ся, ако ѝ приличатъ повече отъ колкото другочвѣтнитѣ.

(в. Пловдивъ).

ЛЕСНИ ВЪПРОСИ.

Единъ Софистъ, като искалъ да заплѣте Талия съ мжчни въпроси които той си приготвилъ, задалъ му слѣдующитѣ, на които

Талий отговорилъ безъ двоумѣние и съ най голѣма точностъ.

„Кое е най старото нѣщо?“

„Богъ, защото той всякога е сѣществувалъ.“

„Кое е най хубавото нѣщо?“

„Свѣтътъ, защото той е дѣло Божие:

„Кое е най великото нѣщо?“

„Пространството, защото то съдържа всички нѣща.“

„Кое е най постоянното нѣщо?“

„Надѣждата, защото тя остава слѣдъ като всичко исчезне.“

„Кое е най доброто нѣщо?“

„Добродѣтелта, защото безъ нея нищо нѣма.“

„Кое е най бързото нѣщо?“

„Мисльта; въ една минута тя отива до крайтъ на вселенната.“

„Кое е най силното нѣщо?“

„Нуждата; тя кара челоуѣцитѣ да стоятъ срѣщу всички опасности.“

„Кое е най лесното нѣщо?“

„Да ся дава съвѣтъ.“

„Кое е най мжчното?“

„Да познаешъ себе си.“

СЪДѢЙСТВИЕТО НА УМЪТЪ И ТѢЛОТО.

(Преводъ)

Сократъ. Въ такъвъ случай, цигуларътъ, отличава ли ся отъ цигулката съ която свири. *Алкивиадъ.* Безъ сумѣние.

Сокр. Тогазъ, това е което ты питахъ, ей сега: Не е ли че когато нѣкой употрѣбява нѣщо, тебъ винаги ти ся вижда че е съвсѣмъ различенъ отъ нѣщото което той употрѣбява.

Алк. Съвсѣмъ различенъ.

Сокр. Но цигуларътъ само инструмента си ли употрѣбява или и ржцѣтъ си?

Алк. И ржцѣтъ си.

Сокр. Тогава той употрѣбява ржцѣтъ си?

Алк. Да.

Сокр. И въ работата си той употрѣбява и очитѣ си?

Алк. Да.

Сокр. Табака и цигуларътъ, тогава, сж различни отъ ржцѣтъ си, които тѣ употрѣбаватъ.

Алк. Така сж види.

Сокр. Сега, човѣкъ неупотрѣбява ли цѣлото си тѣло?

Алк. Не ще и питание.

Сокр. Но ний ся съгласихме че онзи който употребява е различенъ отъ употребеното нѣщо?

Олк. Да.

Сокр. Човѣкъ, тогава, е различенъ отъ тѣлото си?

Олк. Така мисля.

Сокр. Що е тогава човѣкътъ?

Олк. Не мога да кажа?

Сокр. Ти можешъ, поне, да рѣчешъ че човѣкътъ е онова нѣщо което употребява тѣлото?

Олк. Вѣрно.

Сокр. Сега, употребява ли ся отъ нѣщо друго тѣлото освѣнъ отъ умътъ?

Олк. Отъ нищо друго.

Сокр. Умътъ е, слѣдователно, човѣкътъ:

Олк. Само умътъ. — *Платонъ.*

Нѣма нито едно дѣйствие въ тѣлото, дали волно или неволно, щото да ся не отнася на особенното състояние на умътъ въ същото врѣме. — *Д-ръ Джонъ Хжигеръ.*

Умътъ е който прави добро или зло, който прави okayството или щастнето, богатството или бѣдностьта — *Спенсеръ.*

Системи упражняватъ умътъ, но нѣра го освѣтлява и рѣководи. — *Волтеръ.*

Най благородниятъ умъ има най доброто задоволствие. — *Спенсеръ.*

К. Г. П.

ПОСЛѢДНИ ДУМИ НА ВЕЛИКИ УМИРАЮЩИ МЪЖИЕ.

(Продължение отъ VI и VII брой).

Пейнъ, Тома (1737—1809), Английски безбожникъ — „Ако нѣкога дяволътъ е ималъ агентъ на земята, азъ съмъ билъ този агентъ.“

Падмеръ, Жонъ (1740—98), Английски актьоръ — „Има другъ и по-дѣбъръ свѣтъ.“

Филиппъ III., Френски царъ (1245—85), — Какъвъ отговоръ ще трѣбва да давамъ на Бога! Какъ ще обичамъ да живѣя другояче отъ колкото съмъ живѣлъ!“

Купинъ, Джеймъ (1693—1766), Английски актьоръ — „Азъ бихъ желалъ да се свѣрише тази трагическа сцена; но азъ се надѣя да прѣмина прѣзъ нея съ приличното дотойнство.“

Рабелъ (1495—1553), Френски сатерникъ — „Спуснѣте завѣсата, фарсътъ се свѣрши.“

Роландъ, Мадамъ (1754—93), Французиня — „О свобода, колко прѣстѣжления ся вършатъ въ твоо име!“

Салмасия, Клавдий (1588—1653), Френски ученъ мъжъ — „Нъ азъ съмъ изгубилъ единъ свѣтъ врѣме!

Шилеръ (1759—1805), Германски поетъ — „Много нѣща ставатъ прости и ясни на моятъ умъ.“

Скоттъ, Скаръ Уалтеръ (1771—1832), Шкотлански поетъ и новелистъ — „Азъ усѣнямъ като че пакъ ще станъ себе си. Богъ да ви благослови всички.“

Северусъ, Сентимусъ (146—211), Римски императоръ — „Малко гърне, ти скоро ще съберешъ всичко което ще остане отъ този когото цѣлий свѣтъ неможеше да събере.“

Сократъ (470—400 пр. Хр.) Гръцки философъ — „Крито, ний дѣжимъ единъ негедъ на Ескулапий!“

Талма (1763—1826), Френски трагикъ — „Най лошото отъ всичко е че азъ не мога да виждамъ.“

Тассо (1544—95), Италиански поетъ — „Въ твоитъ рѣцѣ, О Господи!“

Търло, Едуардъ (1732—1806), Английски адвокатъ — „Убивамъ си, нъ азъ вѣрвамъ че умирамъ“

Волтеръ (1694—1778), Френски безбожникъ — „Азъ съмъ оставенъ отъ Бога и човѣка. Азъ ще отида въ пеклътъ!“

Вашингтонъ, Георги (1732—99), Американски генералъ и прѣдсѣдатель — „Добръ е. Азъ съмъ почти на умирање, и глѣдамъ на него съ свѣршено отстѣпване.“

Веслий, Иоанъ (1703—91), Английски богословъ — „Най-доброто отъ всичко е че Богъ е съ насъ. Сбогомъ.“

Уйлямъ III., Английски царъ (1650—1702) — „Може ли туй да трай дълго? (На доктора си).“

Уйлбурфорсъ, У. (1759—1833), Английски държавенъ мъжъ — „Азъ съмъ много блаженъ. Нека говоря за небето.“

Уйлсонъ, Давидъ (1778—1858), Английски богословъ — „Азъ спя вече; азъ говоря въ спанието си.“

Притчнтѣ на дивитѣ народи сж въобще остри и силни. Аавутитѣ казватъ, „Разбойникътъ се улавя самъ,“ Иорубитѣ, „който поврѣжда другиго, поврѣжда себе си;“ Волофитѣ, „Прѣди да цѣришъ другитѣ исцѣри себе си.“ Въ Арка казватъ: „Никой не е дна пжти глупавъ;“ Ожитѣ, „Месичината не ставна пълна въ единъ день.“ Бѣднии нѣма приятели.“ Оасититѣ казватъ, „Перото ся не залѣня безъ замкъ.“ Други нѣкой сж: „Ракътъ не ражда птици;“ „Бръсначътъ не може да бръсне себе си;“ „Прѣмини рѣката прѣди да закачишъ крокодилътъ;“ „Истината ся говори само отъ единъ силенъ човѣкъ или отъ единъ глупакъ;“ „Постоянството всякога тържествува;“ „Конецътъ всякога слѣдва иглата.“

За Младитѣ.

ДѢТСКИЙ КРЪСТОНОСЕНЪ ПОХОДЪ.

Продължение отъ VII. броѣ.

Сравнително лѣсно бѣше тѣхното пѣтуване догдѣто тѣ влѣзаха въ сегашната Швейцария. Алпитѣ, величественни и покрити съ снѣгъ, се издигаха между тѣхъ и синьото Срѣдиземно море, но като вѣрваха че Богъ ще ги приведе прѣзъ планинскитѣ проходи и че ще имъ отвори една пѣтека прѣзъ дълбокото море, тѣ продължаваха своето пѣтешествие. Мнозина налѣгаха да умиратъ по повечето още весели слѣзоха въ долината на Италия, вѣрующи че тѣхнитѣ страдания сѣ вече свършиха — само да намѣрятъ че Италианцитѣ които имаха война съ Германия нѣмаха съчувствие съ крѣстоносцитѣ и много отъ дѣцата бѣха уловени и поробени.

Въ Сѣббота, 25-й Августъ, 812 год., армията се спрѣ прѣдъ портитѣ на Геноа и потърси почивка слѣдъ едно пѣтешествие отъ 1500 километри. Отъ двадесѣтѣ хиляди, седмъ хиляди останаха подъ командата на Никола. Тя не бѣше сѣщата армия която остави Римъ. Гдѣ бѣше останалата частъ отъ двадесѣтъ хиляди? Тѣ спѣха покрай всяка рѣчица, въ всякоя гора, на всякой хълмъ по край дългий пѣтъ. Пѣтътъ прѣзъ Бургундия и Швейцария и прѣзъ планинскитѣ пѣтеки бѣше отбѣлѣженъ съ тѣхнитѣ гробове, или съ тѣхнитѣ непогребани трупове. Мнозина се завърнаха съ скърбъ по-домоветѣ които бѣха оставили съ въсхищение, други си намѣриха нови домове, или бѣха откраднати, никога вече да не видятъ домоветѣ на тѣхното дѣтинство. Само най-рѣшителнитѣ и най-здравитѣ останаха и, слѣдователно, цвѣтѣтъ на младитѣ отъ Рейнска-та долина се намѣри при Геноа. Но колко измѣненъ изгледътъ на седмѣтъ хиляди! Тѣхнитѣ ризи бѣха испокѣсани, тѣхнитѣ позѣ безъ обуца и наранени, тѣхнитѣ лица изгорени отъ слънцето и нажалени отъ скърбъ.

Геноа бѣше по онова врѣме на върхѣтъ на своето благоденствие и сподѣляше съ Венеция и Пиза търговията на Европа. Нейний Сенатъ надминувахе въ величие всички други правителства.

Прѣдъ туй тѣло което управляваше държавата се прѣдстави прощението на Никола и неговата армия за да могатъ да спятъ една нощъ вътрѣ въ градътъ. Тѣ неможали

да стоятъ по-дълго защото трѣбвало да бързатъ за святата земя, нито щѣли да искатъ каквито и да сѣ кораби за да се принесетъ. На утринѣта тѣхната армия щѣла да отпузува като по сухо къмъ желаемий брѣгъ. Богъ билъ избралъ този градъ да бѣде мѣстото на чудото.

Властитѣ изслушали молбата съ очудване и съжаление и дали позволение на заблуденитѣ младежи да останѣтъ шестъ или седмъ дни за почивка и подкрѣпление, защото безъ друго, тѣ казали, тѣ ще се повърнатъ по домоветѣ си, когато видятъ че тѣ сѣ измамени.

Съ голѣмо усърдие момчетата приеха позволенieto и съ радостни викове влѣзоха въ градътъ. Какво промѣнение! Каква разлика между роскошността на Геноа и мѣнотинитѣ на пѣтешествieto! Слѣдъ като даде Сенатътъ позволение, той се оплаши отъ слѣдствието, защото да се приемѣтъ Германски дѣца може да се счита сѣщото като да се приемѣтъ неприятели — и позволенieto за нѣколко дневно стояние се измѣни само за една нощъ — на утринѣта тѣ трѣбва да си отиватъ. Но тази заповѣдъ се прие съ присмѣхъ и подигравка отъ момчетата. Тѣ казаша: „Ний искаме почивка само за една нощъ. Утрѣ вий ще видите какъ Богъ се грижи за своята армия.“

Ний ще прѣдположимъ че сутринѣта бѣше ясна и хубава. Св. Никола изведе своята армия по край брѣговетѣ на Срѣдиземно море очаквайки да види една отворена пѣтека прѣзъ неговитѣ води. Напраздно дѣцата се молиха и плакаха. Напраздо ги моли Никола да бѣдѣтъ търпѣливи и да чакѣтъ Бажията воля. Синитѣ води подскачаха и пускаха искри като че се подиграваха съ тѣхнитѣ надѣжди и най-послѣ, слѣдъ много часове на досадно чакание, тѣ познаха колко горчиво сѣ били измамени.

Сега тѣ пожелаха да земѣтъ седмодневната почивка която имъ бѣ първо обѣщана. Мнозина се скриха желаючи да останѣтъ въ Геноа, и само една малка чета остави града всрѣдъ едно голѣмо множество зрители които или ги съжалеваха или имъ се присмиваха. Скоро слѣдъ това Никола ги остави и четата стана съвършено безпорядочна, тя стигна въ Пиза и една частъ влѣзе въ Римъ и биде прѣдставена на Папа Иннокентий който имъ заповѣдва да се распрѣснатъ но немилостиво ги обвѣрза съ

клѣтва да станѣтъ кръстоносци въ мѣжество. Малцина се завърнаха у дома си, повечето никога не видѣха вече домъ и приятели. Тѣй се свърши историята на армията отъ Дѣтинскій Кръстоносенъ Походъ подъ водителството на Никола.

Ний сега ще се повърнимъ при Стефана, който проповѣдваше въ Св. Денисъ, когато неговитѣ намѣстници събраха дѣцата отъ градоветѣ, селата и чифлицитѣ въ Франция.

Вендомъ бѣше мѣстото гдѣто дѣцата щѣха да се събирѣтъ и отъ тамъ да отпѣтуватъ за Палестина. Почти всякой день малки дружини пристигаха въ градѣтъ и биваха посрѣщани съ пѣсни и веселия. Най-големата чета дойде отъ Паризъ. Единъ авторъ казва, че тя състоѣше отъ петнадесѣтъ хиляди отъ които ни едно не било повече отъ дванадесѣтъ годишна възраст. Както и съ Германската армия, и съ тази имаше мнозина по-стари които дойдаха съ цѣлъ за печалба отъ невиннитѣ и беззащитни дѣца.

Обѣщанието на тѣхнитѣ водители бѣше че тѣ нѣма да умрѣтъ както другитѣ кръстоносци, въ Срѣдиземното море. Тѣхнитѣ думи бѣха: „Между води, които ще ни бѣждѣтъ като стѣни отъ дѣсно и отъ лѣво, ний ще прѣминеѣмъ по дѣното на морето, и съ сухи нозѣ ний ще стоимъ на далечний брѣгъ на Акре или на Триполи. Ний не носимъ оружия. Ний нѣмаме щитове. Пѣтеката на други кръстоносци може да се отбѣлѣжи съ кръвъ и блѣщението на сабли и военната музика може да е придружила тѣхнитѣ уморени стѣпки, но нашитѣ поклоннически мантии сѣ нашитѣ щитове, нашитѣ кръстове сѣ нашитѣ сабли и нашитѣ нозѣ ще се движатъ по нашитѣ хвалебни пѣсни.“

Ний не знаемъ дали тѣ имаха нѣкоя униформа, но тѣ носѣха кръстове направени отъ вълненъ платъ и зашити на дѣсното рамо. Момчетата сѣ много гордѣяха съ тѣзи кръстове.

Тѣ сѣ расположили вънъ отъ градскитѣ стѣни по причина на голѣмото имъ число, догдѣто най-послѣ Стефанъ далъ заповѣдъ за пѣтувание. Тридесѣтъ хиляди въ брой, тѣ се отправиха къмъ Марсилия, като се надѣяли отъ тамъ да намѣрятъ пѣтеката прѣзъ морето. Пѣтътъ имъ билъ по Севѣро-Источно направление къмъ Ронъ, и отъ тамъ на югъ къмъ Марсилия, много по-лесенъ пѣтъ отъ колкото на Германскитѣ дѣца прѣзъ Алпитѣ.

Твърдѣ естествено бѣше че промѣненіето отъ едно селско овчарче на единъ вождъ на тридесѣтъ хиляди младежи и дѣца, почетѣта отъ мнозина и славата отъ свѣщенници, ще покаже влиянието си върху едно дѣте само на дванадесѣтъ годишна възраст. Казва се че той се возялъ въ една колесница покрита съ сѣмпи килими съ свѣтли краски, нарденъ отъ една чета отъ благородни мѣжие, богато оглѣчени и въоръжени съ дълги копня. Какъ можѣха тѣ да оправдаятъ тази защита на Божии избранъ водител отъ тѣлослужители, когато армията щѣше да бѣде побѣдителна безъ оружия, нищо не ни се казва. Тѣй усърдни бѣха неговитѣ послѣдователи да се приближатъ при младий пророкъ и да чуятъ неговитѣ думи, щото мнозина бѣха смазани до смъртъ, само да дадѣтъ мѣсто на други които сполѣте сѣщата участь. Само единъ космъ отъ неговата глава се считаше едно сѣмпоцѣнно притѣженіе.

Историцитѣ не сѣ съгласни за характерътъ на Стефана. Единъ казва: „той бѣше дѣте по години, но усърденъ въ развратъ.“ Други мислятъ че той бѣше себезмаменъ. Послѣдното се вижда да е естествено прѣдположеніе.

Нощъ послѣдва день и день нощъ.

Дѣтинската армия продължаваше трудното пѣтешествіе и спѣше на земя. Овѣзи момчета и момичета които никога прѣзъ живота си не знаеха мѣжнотия, оставяха редоветѣ или чрѣзъ избѣгване или чрѣзъ смъртъ. Останалитѣ видѣха че пѣтътъ къмъ слава не е лесенъ. Изгорени отъ слънцето глави, подути крака и страданието причинено отъ гладъ, принуди мнозина да лѣгнатъ на земята и да умиратъ отъ колкото да се върнатъ назадъ или вървятъ напредъ. Лѣтото бѣше извѣтрено топло, сушата голѣма, по това ги много насърдаваше. защото върваха че по този начинъ Богъ щѣне да присуши морето за да имъ направи пѣтъ. Тѣ минаха прѣзъ срѣдна Франция, прѣминаха Ронъ при Лионъ и влѣзаха въ царството на Бургундия. Сега тѣ забравиха мѣжитѣ на миналото пѣтешествіе, и надеждата имъ въспѣваше едно благополучно бѣждѣще пѣтешествіе и едно завръщаніе като побѣдители на омразнитѣ Сарацини. Тѣ стигнаха до послѣдний хълмъ и отъ него погледнаха къмъ синитѣ води на Срѣдиземно море което за тѣхъ, както и за Германскитѣ дѣца,

ше само единъ чудесенъ мостъ между тѣхъ и земята по която тѣхнитѣ поклоннически нозѣ желаяха да ходятъ да придобиятъ св. гробъ.

Както стори другата армия въ Геноа, така и тази въ Марсилия. Тѣ поискаха само покровъ и почивка, тѣй както Богъ щѣше да имъ отвори пѣть прѣзъ морето. Позволение се даде и тѣ навлѣзоха въ градътъ Жителитѣ на Марсилия имъ се очудваха, съжаляваха ги, почитаха ги, обираха ги, или имъ се смѣяха, както видѣха за най-добрѣ. Обаче мнозина въ Марсилия вѣрваха въ едно Божие провидение което ще промисли по нѣкой начинъ за тѣзи дѣца—кръстоносци, понеже имаше посветени челоуѣци които желаяха и очакваха освобождението на св. Гробъ отъ сквернитѣ Мусулмани.

Слѣдъ едно-нощна почивка, тѣ погледнаха къмъ морето, и едва вѣрваха очитѣ си когато видѣха безкрайното синьо пространство безъ никаква суха пѣтека за тѣхнитѣ нозѣ. Като ся надѣяха че другъ день ще бжде избраното врѣме, тѣ приспаха още една нощъ, и слѣдъ това много други нощи. Тогава обезсърдени, въ съмнѣние, и най-послѣ отчаяни, много избѣгваха, а останалитѣ почнаха да мислятъ че пѣтеката прѣзъ морето не бѣше Божий пѣть за тѣхъ.

Двама търговци се явиха сега които искаха съчувствие къмъ кръстоносцитѣ, показваха интересъ въ прѣдприятието имъ и се обѣщаха безъ заплата да ги принесътъ прѣзъ морето. Стефанъ каза че това не е по-малко отъ едно чудо; това бѣше Божий пѣть. Други кръстоносци плащаха пѣтнитѣ си разноски, Богъ приготвилъ тѣзи челоуѣци да ги принесътъ безплатно. Мнозина се отказваха да прѣминѣтъ морето, но рѣшителни останаха доволно да напълнятъ единъ корабъ, които отплуваха една вечеръ прѣзъ Августъ да не бждѣтъ вече чути за осмнадесятъ години. Новината бѣше донесена отъ единъ священникъ който каза че той билъ единъ отъ онѣзи които отпѣтували и които слѣдъ много испитни и тѣжки страдания се развърналь въ Европа да раскаже жалното слѣдствие на Френский кръстоносенъ походъ.

Около Сардиния се намира една група отъ малки острови. Единъ тѣхъ се нарича Санъ Петро, възможно въ честь на св. Петра. Близко при скалистий брѣгъ, подъ канаритѣ на Санъ Петра се намира скалата на Скитникѣтъ, ужасътъ на корабоплавателитѣ.

На това мѣсто, два кораба съ тѣхний скъпоцѣненъ товаръ отъ повече отъ хилядо младежи и дѣца били разбити въ една силна буря.

Нѣ горко, още по лоша сждба чакала дѣцата отъ другитѣ петъ кораби. Скърбящи за загубата на тѣхнитѣ другари, радвайки се за собственното си избавление отъ бурята, тѣ доживѣха да ся научатъ че тѣзи приятели търговци въртѣли търговия съ роби, че всичкитѣ младѣжи били продадени на страшнитѣ и умразни Мохамедани и по тази причина тѣ ги принасяли безплатно въ корабитѣ си. Нѣмало помощъ за тѣхъ. Корабитѣ трѣгнаха и отнесли нѣкои въ Александрия, а другитѣ въ Булжиа. Този билъ единъ много хубавъ градъ, нѣ хубостъта малко можяла да утѣши дѣцата въ единъ животъ на робство. Робитѣ живѣли и умрѣли, само съ една нѣжна память за дѣтинскитѣ си години, като знаяла че тѣхний кръстоносенъ походъ ся указалъ една цѣла несъстоятелностъ. Ний не можемъ да не вѣрваме че учителътъ на когото тѣ тѣй погрѣшно се стараха да слуговатъ въ тѣхний походъ, ги любѣше прѣзъ тѣхний животъ на горчиво робство, и ако останаха вѣрни на него, той ги прие при себе си слѣдъ смъртъта имъ.

Макаръ че дѣцата бѣха распрѣснати, понеже всякой купувачъ занесе купенитѣ у дома си, знае ся малко за сждбата на нѣкои отъ тѣхъ. Скоро слѣдъ пристиганieto на плѣнницитѣ, едно събрание ся държѣло отъ Сарацинскитѣ князове въ Багдадъ. Тамъ ся рѣшило обръщанieto въ мохамеданство на тѣзи млади невѣрни. Всякое възможно срѣдство ся употребило за да ги спечалѣтъ, всякакви обѣщания имъ ся дали, най искусителни нѣща имъ ся прѣдлагали, най страшно били заплашвани, нѣ всичко било напраздно. Тѣзи младѣжи останаха вѣрни на кръстѣтъ, и умрѣли благословени мѣченици за вѣрата си.

И тѣй Исусъ остави малкитѣ си да дойдѣтъ при него даже чрѣзъ пѣтътъ на мѣченичество. И кой ще кажи че нѣмаше голѣма радостъ на небето когато тѣ бѣха приети при него?

Единъ великъ фактъ расказанъ отъ священникѣтъ заслужва да ся запише. Той казалъ че не чуль нищо за единъ отъ кръстоносцитѣ, младъ или старъ, да ся отрѣче отъ вѣрата на домѣтъ и дѣтинството си. Наистина туй, ако нищо друго, доказва че бѣ-

тѣзи млади кръстоносци не бѣха управлявани само отъ едно слѣпо подбужданне и честолюбие, другояче тѣ нѣмаше да останѣтъ тѣй вѣрни на своята вѣра въ Христа Иисуса, тѣхния Господь, „Ако мя потърсите, вий ще мя намѣрите“. Пжтътъ може да не е нашия пжтъ, нъ ако духътъ бѣде Христовъ, той ще ни заведе при него и ще ни даде славата си.

А. Х. Р.

ЕДНО ХРАБРО МОМИЧЕ.

Едвамъ ся вижда за възможно че едно шестнадесѣтъ годишно момиче ще може да спасе животътъ почти на петдесѣтъ души отъ една ужасна смъртъ; но това е дѣйствително сторено отъ Грейсъ Бжссель. Тя живѣяла съ баща си въ Западна Австралия, и баща ѝ билъ единъ отъ първитѣ поселеници при рѣката Суанъ. Тя му помагала по всякой начинъ. По нѣкога тя яздѣла за четиредесѣтъ километра съ говедата, и на сѣдлото ѝ било толкова лѣсно колкото и въ мутвака.

Прѣди вий да разберете каква чюдесна работа извърши това момиче единъ день, вий трѣбва да помислите че прѣди двадесѣтъ години градоветѣ въ новитѣ Австралийски поселения бѣха на голѣми разстояния единъ отъ другъ, и хората трѣбваше да пжтуватъ съ километри за да посѣтятъ съсѣдитѣ си.

Случило се единъжъ прѣзъ Декемврий 1876 год., че единъ корабъ ся строшилъ на крайбрѣжието, около петнадесѣтъ километра отъ Бжсселовата кжца. Вапорътъ ся пробилъ, и като не билъ далечъ отъ брѣгътъ, капитанътъ ся помѣчилъ да го оправи къмъ брѣгътъ; нъ той ся забилъ въ пѣськътъ и водата постъпенно го пълнѣла.

Спасителната лодка била спусната нъ и тя течѣла. Морето било толкова развълнувано щото осмѣтъ души които дръзнали да влѣзътъ въ нея ся удавили, останалитѣ стояли въ вапора и ся чудѣли да ли ще могатъ да ся избавятъ. Вълнитѣ ся издигали толкова високо щото никой не дързнувалъ да прѣплува до брѣгътъ. Нито чловѣкъ нито кжца имало на близо.

Нъ помощта била близо, макаръ че тѣя не знаели. Шестнадесѣтъ годишното момиче яздѣло въ околността придружено съ единъ туземецъ слуга. Тя съгледала корабътъ въ опасностъ, обърнала конѣтъ и съ припусканне ся отправила къмъ брѣгътъ. Когато стиг-

нала до морето, тя принудила конѣтъ да влѣзе въ разяренитѣ вълни.

Тя яздила дързостно догдѣ стигнала до корабътъ. Съ голѣма мъчнотия тя зела нѣкои отъ дѣцата и ги турила на сѣдлото прѣдъ себе си; тогава съ жени и по голѣми дѣца заловени о дрѣхитѣ ѝ, тя трѣгнала за брѣгътъ, оставила избавенитѣ подъ грижата на туземецътъ, и ся завърнала още единъжъ при корабътъ. И тѣй тя отива и ся връща съ часове, догдѣ всички били безопасни на сушата. Послѣдний чловѣкъ билъ избавенъ отъ слугата.

Макаръ че била много уморена и измокрена, тази мома имала още нѣщо да върши. Тѣзи четиредесѣтъ и осмѣ души които бѣше спасила, имали нужда отъ ястие и покривки за прѣзъ ноцѣта. И тѣй Грейсъ уяздила да търси помощъ, нъ догдѣ да измине петнадесѣтъ километри, тя била тѣй истощена щото паднала въ несвѣсть, и доста врѣме ся изминало прѣди тя да била въ състояние да каже какво ся случило. Нейната оженена сестра трѣгнала изведиъжъ съ храна и покривки за избавенитѣ отъ коработрушеннето, и на другий день тѣ всички били принесени въ кжцата на г-нъ Бжссель.

Вий ще ся съгласите съ мене че г-ца Грейсъ добръ заслужаваше медальтъ на Царското Чловѣколюбиво Дружество който ѝ ся даде на 8-й Януарий 1877 год. *пр.*

Евлогий Георгиевъ, извѣстний Български Банкеринъ и филантропъ въ Букурещъ, ся поминалъ прѣзъ ноцѣта на 5 Юлий; Като основателъ на фабриката въ родинни му градъ Калоферъ, на Българската болница въ Цариградъ, а най-много на първий Български университетъ въ София, Евлогий Георгиевъ ще ся помни за всегда въ България. Съ неговата смъртъ, България губи единъ отъ най-достойнитѣ си синове. Вѣчна му память! Дано неговий примѣръ на благодѣяние и истински патриотизмъ да ся послѣдва отъ много други Българи!

Русский народъ сега брои 129,211,113 отъ които 64,616,280 мъжки и 64,594,833 женски. Въ четиредесѣтъ и петъ години населението на Руската империя ся удвоило. Въ прѣброяване населението, 150,000 души взели участие и свършили работата си за три мѣсеца.

РАЗНИ.

Християнската ера била внушена и измислена отъ Дионисий Ексигуусъ, единъ Римски монархъ, който въ 527 год. почналъ нейното употребленне и предложилъ щото всичкитѣ публични и частни документи да носятъ датата „отъ годината на Господа нашего.“ Тя дойде въ общо употребленне въ Франция въ осмиѣ вѣкъ, въ Англия прѣзъ Юлий 816 год.; въ Испания тя не се усвои до единадесетий вѣкъ; въ Португалия стана законна въ 1415; въ Источната Империя тя биде усвоена съ царски указъ въ 1453, нѣколко седмици прѣдъ паданieto на Цариградъ.

* *

Началото на астрономията става на върховетѣ на Вавилонскитѣ кули и Египетскитѣ пирамиди. Много писатели вѣрватъ че тѣзи два вида сгради сѣ били въздигнати съ астрономически цѣли. Въ вѣрмето на Иова 2000 години прѣди Христа, повечето отъ звѣздитѣ бѣха раздѣлени на съзвѣздия. Автора на Иова е билъ запознатъ съ Арктура, Орионъ и Плеядитѣ. Сегашната наука датира отъ изслѣдваніята на Коперника, Тихо Брахе, и Нютона.

* *

Сълзи въ шине. Въ Персия, както въ старо вѣрме, държатъ сълзи въ шинета. Когато плачущитѣ сѣдятъ около мъртвото тѣло, началникътъ на церемонитѣ дава на всякого по едно парченце памукъ съ което той обърсва сълзитѣ си. Този памукъ послѣ се исцѣжда въ едно шине, и сълзитѣ се пазятъ като единъ силенъ цѣръ за съживление умирающитѣ слѣдъ като всѣкое друго средство се оказало неспасуливо. Тѣ се така сѣщо употребляватъ като магия срѣщу лопи и влиания. За този обичай може би се спомѣнува въ Псаломъ 56:8 „Тури сълзитѣ ми въ съдѣтъ си.“ Тази практика била нѣкога всемирна, и това се доказва отъ шинета за сълзи които се намиратъ почти въ всякой старъ гробъ, защото старовѣрменитѣ ги туряха при свойтѣ мъртви като доказателство на тѣхната любовь.

* *

Борба за животъ. Единъ Индиецъ излѣзълъ отъ градътъ Чарациоринъ да събере малко дърва отъ близната планина.

Когато сѣчалъ едно сухо джбово дърво, той усѣтилъ че нѣщо го ухапало на кракътъ. Една минута послѣ той усѣтилъ че една голѣма боа почнала да се завива около тѣлото му. Инстинктивно той навелъ главата си къмъ ранений кракъ и почти билъ омалянъ отъ блѣсъкътъ на двѣ свѣтли василискови очи които свѣтали като огнени въглени отъ главата на змията.

По бръзъ отъ свѣтковица, Индиеца спусналъ главата си и уловилъ вратѣтъ на влѣчугата съ жбитѣ си, и стискалъ съ отчаянието на умирающия. Великата змия го удряла съ опашката си и се мѣчила да възвие главата си за да забие жбитѣ си въ Индиецътъ, нъ той силно държалъ и почналъ да дѣлче вратѣтъ на боата, който е най-тънката и най-меката частъ на тѣлото ѝ. Слѣдъ като дѣвчѣлъ за доста дълго вѣрме Индиецътъ сполучилъ да обезглави змията, обвивкитѣ ѝ паднали отъ тѣлото му, и той се избавилъ живъ.

* *

Най-скѣпий гробъ въ сѣществувание е онзи съграденъ въ паметъ на Мохамеда. Диамантитѣ и другитѣ скѣпоцѣнни камъни употреблени за украшение се уцѣняватъ за 50,000,000 лева.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията ся получили слѣдующитѣ списания и вѣстници:

Войнишка Сбирка, год. V. кн. 1 София.

Медицински Сборникъ, списание на Българскитѣ лѣкари, год. III. брой 7. София.

Сѣлъчъ, полумѣсечно иллюстрировано списание за економия, земледѣлие и скотоводство год. II. кн. 2 и 3. Варна.

Българка, мѣсечно иллюстрировано списание год. II кн. 6, 7 и 8. Чирпанъ.

Овощарство, въ Сърбия, Босна и Херцеговина, отъ Ст. Т. Гудевъ, съ 20 фигури. Интересна за земледѣлцитѣ и овощаритѣ. София.

Медицински бестѣда, мѣсечно по пулярно медицинско списание, год. III. кн. 10. Видинъ.

Вѣстници: „Миръ“, „Свобода“, „Народни Права“, „Родолубецъ“, „Знаме“, „Свободенъ Гражданинъ“, „Свѣтъникъ“, „Странджа“, „Учителски Другаръ“, „Свѣтлина“, „Женски Свѣтъ“, „Македония“, „Орало“, „Дунавски Извѣстия“ и „Варненски Общ. Вѣстникъ“.